

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 19. GRUDNIA R. 1797. WE WTOREK.

Z Berlina 21 Grudnia.

Onegdaj około południa pierwszy i drugi batalion gwardyi królewskiej nadciągnęły tu z *Potsdamu*. Najjaśniejszy Pan w mundurze jeszcze regimentu swego udał się konno ku bramie *Potsdamskiej* na przeciw pięknym tym wojskom. Nie zmierny tłum ludzi otaczał Monarchę i ogólna niezmyślona ich radość przekonywała go o miłości ludu. Królowa Jęmość, bracia króla Jęmości i wiele innych z familii królewskiej osob, znajdowało się przy bramie, dla widzenia nadciągającej gwardyi, która potym na ulicach pobliskich zamku królewskiego, została rozkwaterowana.

Dnia wczorajszego odprawił się tu wspaniały obchód pogrzebowy ś. p. Króla *Fryderyka Wilhelma II.* Cały garnizon od rana stał pod bronią. Od godziny 9. do 10 wszystkie dzwony słyszeć się dały. O godzinie 10tej cała processya w największej paradzie z zamku do Kościoła katedralnego ruszyła. Gwardya i część dworu królewskiego otwierały processyę. Insignia królewskie niesione były na węgłowiach to jest Miecz Elektorski od Ministra stanu *de Sruensee*, mitra Elektorska od Ministra stanu *de Alvensleben*, złoty łańcuch orderu orła czarnego od Wielkiego Kanclerza *de Goldbeck*, pieczęć Rzeszy od Ministra stanu *de Wöllner*, miecz Rzeszy od Ministra stanu Hrab: *de Arnim*, jabłko Rzeszy od Ministra stanu Barona *de Reck*, berło Rzeszy od Ministra stanu *de Werder*, korona królewska od Ministra

stanu Hrab: *de Blumenthal*. — Jechał potym powoz ośmiokonny z trumną. Powoz okryty był czarnym axamitem. Cztery końce jego nieśli Generałowie *de Knobelsdorff*, *de Pfuhl*, *de Brühl* i *de Schullenburg*. Za trumną szedł z chorągwią Rzeszy Feldmarszałek *Möllendorff* prowadzony od Generała *de Bischofswerder* i Pułkownika *de Zastrow*. Za chorągwią szedł N. Król Jmć teraz panujący w mundurze gwardyi, z nakrytą głową. Po prawey towarzyszył Królowi, Xże panujący *Brunswicki* po lewey Landgraf *Hessen-Kassel-ski*. Za Monarchą szła cała familia, dwor, i wiele pierwszej dystryncyi osob. W kościele katedralnym po odprawieniu zwykłych ceremonii, spuszczone trumne do grobu wśród bicia z dział i ręczney broni. Katafalk w kościele i sala żałobna w zamku przyozdobione były iak najwspanialej i najgustowniej.

Z Wiednia 9. Grudnia.

Przybyły tu przed dwoma dniami kuryerem Generał Major Xiążę *Lichtenstein* przywiózł zamienioną ratyfikacyę traktatu pokoju zawartego d. 18. Października między Cesarzem i Królem i Rzplitym Francuzką. Zamiana ta nastąpiła d. 1. t. m. w *Rastadt* między Pełnomocnikami Cesarzkim Hrab: *Kobenzel* i Pełnomocnikiem Francuzkim Gen: *Buonaparte*.

(Gazeta dworska Wiedeńska doniosła o tym umieściła także w nadawczaynym dodatku sam traktat pokoju nie kładziemy go tu, gdyż jest tenże sam który pod artykułem z *Hagi* w Gazecie naszej

Nro 91. umieściliśmy.)

Przysłany od Króla Jmci Pruskiego do dworu Cesarzkiego Szambelan Baron *Reck*, w otrzymaney prywatney audyencyi, donosił formalnie imieniem swojego Monarchy o zaszczytnej śmierci ś. p. Króla *Fryderyka Wilhelma II.* i wstąpieniu na tron panującego teraz Króla Jmci — Poczym włożono u dworu żałobe na dni dwanaście.

Z *Londynu* 28 *Listopada*.

Pisma opozycyjne powstają bardzo na plan skarbowy Ministra *Pitta* (o którym niżej powiemy) dodając, że rewolucyą do Anglii sprowadzi.

Mieszkańcy *Westminsteru* mają odprawić zgromadzenie, dla napisania nowej instrukcyi swemu reprezentantowi *P. Fox*, ażeby mówił w Parlamencie przeciw nowym podatkom.

Alan Gardner jest mianowany najpierwszym komendantem eskadry o 10 liniowych okrętach przeznaczoney do strzeżenia brzegów Irlandyi, i już miał u Króla audyencyą pożegnania. — Nowy złoty pieniądz od 8. schillingow (14 zł: Polsk.) dziś w banku jest wyławiany.

Ambassador Portugalki Margrabia *Pombeira* będący oraz Kanclerzem Portugalkim zime całą w *Londynie* przesiedzi. — Woenny okręt *Tisiphone* o 20 armatach popłynie do *Elby*, dla przewiezienia do Anglii Xiążęcia Oranii *Fryderyka* powracającego z *Wiednia*.

Ostatnie listy z *Przylądka Dobrej Nadziei* donoszą, że tam jest wielki niedostatek żywności i furazu dla koni, gdyż mieszkańcy krajowi wzbraniają się opatrywać Anglikow w te potrzeby. — Zabrano tam 1. Hollenderską *Brygge* płynącą z *Batawii* z rozmaity bronią, przeznaczoną jako słyhać do uzbrojenia malkontentow, których pod kommandą kilku oficerow na tymże statku znajdujących się

nakłonić chciano, do uderzenia na samą *Rolice*.

Ostatnia gazeta dworska zawiera do-datek Admirala *Duncan* do dawnego raportu względem straty w ludziach na 6ciu liniowych okrętach w bitwie 11 Października, o czym nie wiedział jeszcze gdy pierwszy raport przesłał. — Liczba zabitych i ranionych wynosi 95 osob, tak że strata ogólna na całej flocie jest 846 ludzi.

W Irlandyi następujące osoby Król Barona i Państwa mianował. *Tomasza Burke*, *J. White*, *Jervie*, *Tom: Mullins*, *Edm Brown*, *Ant: Brabazon*.

Vice-Admiral *Hyde Parker* najwyższy rządca siły zbrojney morskiej przy *Jamaice* przesłał admiralicyi pod d. 8. Października raport względem zniszczonych i zabranych nieprzyjacielskich okrętow, których liczba 12 wynosi. Na morzach także Europejskich wojenne nasze okręty zabrały 8. Francuzkich kaprow, między ktoremi była 1. fregata o 30 armatach.

Rząd Angielski przesyła teraz wiele metalowych pieniędzy do Irlandyi. Na ostatnim pakiebecie 38,000 gwineow (74. tysiące dukatow) znajdowało się. — Konfederaci tamtejsi straszne okrucieństwa w różnych stronach popełniają.

Sekretarz stanu Xiążę *Portland* wydał rozkaz wygnania z kraju wszystkich cudzoziemcow, którzy w domach gry znajdować się będą, choćby się tylko przypatrywali — a to z przyczyny podejrzenia, że przez nich przy grze, fałszywe papiery za granicą fabrykowane, wchodzą w cyrkulacyą.

Hiszpani siłę swoją zbroyną na wyspach *Filipin*skich wojskiem z Europy przesłanym znacznie powiększyli, wiele także uzbroili batow kanonierskich.

Z *Jarmouth* 7. Hollenderskich Cyruków będących tam w niewoli na neutralnym okręcie do swej oyczyzny uciekło, co było powodem, że wszystkich znajdujących się tam Hollenderskich oficerów do *Eye* w Hrabstwie *Suffolk* transportowano.

Kapitan *Cootes* nowy Kommissarz do zamiany niewolników wojennych, odjechał w tych dniach do *Paryża*; ma mieć zlecenie starania się szczegulniej o wolność Kapitana *Sidney-Smith*, nie potwierdza się więc dawniejsze doniesienie, że się już względem tego umowiono.

Na niektórych Angielskich wojennych okrętach w *S. Domingo*, bunty powstały, lecz te przez aresztowanie hersztów są uśmierzone.

Liniowy okręt *Belfast* przeznaczony do floty Lorda *S. Vincent* uderzywszy w nocy na *Lugger* zatopił go, 11 ludzi znajdujących się na nim utoneło, lecz i *Belfast* bardzo uszkodzony został.

Przed 2ma dniami w porcie *Ipswich* spuszczone z warsztatu statek *Cutter* zwany, i kiedy jeszcze był pod dozorem oficyalistów akcyzy czekających na potrzebne papiery, przyszło 4. ludzi i pogroziło im zatopieniem w morzu, lub zaprowadzeniem do *Dunkierki*, jeżeli natychmiast z statku nie ustąpią; potym rozwinięszy żagle na morze popłyneli. Okręt ten był dla iednego cudzoziemca zbudowany, i sądząc z różnych okoliczności przeznaczony jest na kapra od nieprzyjaciela. Przyznać potrzeba, że to jest prawdziwie nowy system budowania kaprow w naszych portach, przeciw naszym kupieckim okrętom.

Stosownie do ostatnich raportów znajdowało się w *Brest* 30 tak dobrych jak złych liniowych okrętów, lecz były bez maytkow. Było tam także 6, fregat

uzbroionych jako kapry, w pogotowiu do wyjścia pod żagle.

Wszystkie regimenta w *Dublinie* stojące, odebrały rozkaz sprawienia sobie ekwipażów wojennych. — 6. prędko płynących kutrow mają w przyszłości nieustannie krążyć między *Startpoint* i wyspą Francuzką *Quessant*, gdy zaś co ważnego nastąpi, natychmiast do *Portsmouth* lub *Plymouth* zawinąć, a tym sposobem zawsze wiedzieć będziemy co się w *Brest* dzieje. — Podobne urządzenie ma także nastąpić między *South Foreland* i *Dunkierką*. Rozumiemy, że przez to flotta niedaleko *Cork* stojąca, będąc już w tym miejscu mniej potrzebną, będzie mogła być gdzie indziej użyta.

W niektórych dzisiejszych gazetach znajduje się, iż Vice Krol Irlandyi *Lord Camden* odwołany z tamtąd zostanie, z przyczyny, że nie może zupełnie spokojności przywrócić.

Zeszłego tygodnia tak wielki był szturm na morzu, że wały wznosiły się do wysokości gór najwyższych, i wiele domów w *Jarmouth* zburzyły. — Z *Portsmouth* donoszą, że nawałność ta przymusiła do powrotu floty *Lizboiiską*, która już była z portu wyszła pod żagle.

We szrode *Lord Grenville* miał audiencyą u naszego Monarchy, dla doniesienia mu o śmierci Krola Jmci Pruskiego. Wczoray była tajna rada stanu, a dziś list pożałowania do nowego Krola i nowe credentials Lordowi *Elgin* do *Berlina* przesłano. — Załoba dworska na 6. niedziel włożona będzie. Najnowsze listy z *Gibraltaru* donoszą, że Hiszpani z linii *S. Rocha* cofnęli się i czynności nieprzyjacielskie zupełnie ustały.

Rachujemy teraz 128 wielkich Angielskich liniowych okrętów w różnych miejscach używanych, procz tego mamy

jeszcze 26 okrętów od 50 armat, 218 fregat i 330 szalup, w powszechności 758 okrętów licząc w to będące w pogotowiu do wyjścia pod żagle, naprawiane teraz &c.

Kanał Brystolski z wszystkimi przy nim brzegami jest teraz od Indyznierow rysowany i na najwyższych miejscach wieże sygnałowe mają być wystawione, a łatwe miejsca do wylądowania ufortyfikowane zostaną. — Blisko 30 fregat dostało rozkaz krążenia przy brzegach za chodnich dla obrony, spodziewanych powrotem okrętów z *Quebec* i *Newfoundland*. — Wiele regimentów jazdy i artylerji znowu dla zabezpieczenia Irlandyi posłano.

Francuzki ieden Generał będący w naszej niewoli, zawierbowawszy wiele maytkow chciał z niemi do swej oyczyzny udać się, lecz statek na którym pływał, od przeciwnych wiatrow na brzegi *Essex* był napędzony i wszyscy tam przyaresztowani zostali.

Admirał *Nelson* obdarzony został we wtorek przywilejem na mieyskie *Londonu*, i otrzymał piękną szablę w podarunku za mężny lubo bezskuteczny atak wyspy *Teneriffy*, gdzie iako wiadomo ręce utracił.

Mieszkańcy *Knaudy* obawiają się ataku sąsiedzkich dzikich ludów, zachęcanych do tego, iak słyhać równie od Francuzow iak i Hiszpanow.

Z Londonu 1 Grudnia.

W piątek Lord Szambelan udał się do kościoła *S. Pawła*, dla wydania potrzebnych rozkazow ku wystawieniu wzniesioney galerji dla familji Królewskiej na dzień 14 Grudnia, w którym uroczystość podziękowania Bogu za zwycięztwo morskie ma być obchódzona. Hollenderskie sztandary i bandery wraz z innemi zwycięztwa znakami, będą niesione przed Królem, i w

kościelu iako dowody tryumfu narodowego zawieszono.

W dzienniku jednym ministeryalnym znajduje się list do *P. Pitt*, w którym nie tylko mu jest podany dobry sposob eskortowania kupieckich okrętów, ale nawet plan do assekuracyi niebezpieczeństw od nieprzyjacielskich kaprow. W nadgodę takowego zabezpieczenia 5 od sta od wartości wszystkich wprowadzanych i wyprawdzanych towarow w domie akcyzy ma być zapłacone, coby do 15 millionow funtow (600 millionow zło: pol:) rocznie przyniosło.

W tych dniach zegarmistrze i inni rzemieślnicy byli znowu u Ministra dla nakłonięcia go, ażeby taxa na ich robotę powiększona nie była.

Publiczność bawi się powszechnie rozmową o strasznym i smutnym stanie Irlandyi, od czasu iak Lord *Moir* szacowany od wszystkich, i od którego rzetelności nikt nie powątpiewa, tak mocno o tym w Izbie wyższej mówił. — Margrabia *Abercorn* mający bardzo znaczne dobra w Irlandyi, miał długą rozmowę z Ministrem względem odmiany syfrenatu tam używanego. — Mondur konfederatow Irlandzkich jest zielony z żółtymi wyłogami, na guzikach jest harfa bez korony.

W okolicy *Schortland*, *Blockisle* zwanej, od dawna już ustanowione było towarzystwo rolnicze, rozdające nadgrody za poprawę rolnictwa. D. 7 zeszłego miesiąca było tam ubieganie się pługami o pierwszeństwo. 7 pługow z wyznaczonego mieysca zaczęły orać pole, lecz wszystkie tak prętko i tak dobrze robiły, że sędziowie nie wiedząc komu wyznaczyć nadgodę, wszystkim ją przyznali.

Wczoray *P. Grey* został obrany Sekretarzem towarzystwa umiejętności. — Stosownie do listow z Indyow wschodnich,

obawiamy się w *Bengalu* czynności wojennych od *Seuman Shaw* mającego niezmierną liczbę jazdy. Angielskie wojska do *Benares* pomarszerowały.

Mieszkańcy *Newfoundland* w wielkim są niedostatku żywności. — Słychać, że *Kingston* ogłoszony będzie portem wolnym dla zrobienia większego obdytu towarom z zachodnich *Indiów*.

Margrabia *Duras* pierwszy Kawaler *Ludwika XVIII.* ożenił się z Panną *Kersaint*, ktorej oyciec był gilotynowany w *Paryżu*, a będąc członkiem konwencji, *Ludwika XVI.* sądził.

Z *Paryża* 27 *Listopada*.

Wylądowanie nabrzeży Angielskie słychać, że dopiero w *Marcu* przedsięwzięte będzie; przeznaczone na to wojska z 6 portów szczególniej wypłynąć mają, to jest: z *Dunkierki*, *S. Valery*, *Boulogne*, *Calais*, *Dieppe* i *Havre*.

Ob: *Chevalier* wynalazł rakiety niegaszone, jedna z tych wystrzelona z fuzyi, jest dostateczna do zapalenia całego okrętu. Wynalazek takowy komunikował Dyrektoryatowi dla użycia go przeciw Anglikom. — Dyrektoryat przesłał już do *Chambery* potrzebne pieniądze dla wojska od armii *Włoskiej* do Angielskiej marszerującego. — Względem projektu *Fizyka Thiloriers*, o którym dawniej donieśliśmy, *Monitor* następujące uwagi zawiera. „Nigdy nienawiść ku rządowi Angielskiemu mocniej się we *Francyi* nie okazała jak po zawartym pokoju z *Cesarzem*. Wszyscy zatrudniają się wynajdowaniem środków zapewniających szczęśliwy sukces niebezpiecznej lecz świetnej wyprawy przeciw *Anglii*, i lubo niektórzy obywatele w sposobach do skutecznienia tego mylić się mogą, przebaczyć im to należy, co z zbytecznej gorliwości pochodzi.

Deputowani *Kantonu Bernńskiego*,

dla tego tylko z *Paryża* wyiechali, bo ich poselstwo ukończyło się i *Minister Angielski Wickham* z *Szwajcaryi* się oddał; pogłoska więc, że ci deputowani odebrali rozkaz do wyjazdu, nie potwierdziła się.

Dyrektoryat *Cisalpiński* kazał bić medale na honor *Gen: Buonaparte*, i te Prezydentom ciała prawodawczego, Dyrektoryatowi naszemu, *Ministrom &c.* przesłał. — Pisma tutejsze zawierają obrachunek wydatków od d. 23 *Kwietnia* 1791, *Mocarstw* w wojnie z nami będących, te 14 tysięcy *millionów liwrow* wynosić mają. — W *Bretanii* i innych zachodnich okolicach odkryto nowe projekta wznowienia wojny *Szuanów*, lecz 40 już hersztów w *Rennes* i *Laval* przyaresztowano. — *Poultier* pisze, że w *Guingamy* znaleziono papiery imieniem *Ludwika XVIII.* przez *Hrab: de Rochoot* podpisane.

P. Swinburne kommissarz Angielski dla zamiany niewolników do *Londonu* teraz pojechał. Niektórzy utrzymują, że podróż ta może mieć w celu rozpoczęcie znowu negocyacji z *Anglią*, mimo tak strasznych przygotowań przeciw temu *Mocarstwu*.

Kommissarze skarbu narodowego donieśli radzie 500, że w przeszłym miesiącu wszystkie przychody ułożyły 36, a wydatki tylko 12 *millionów liwrow*. — *Richard Serizy* jest teraz w drodze do *Rochefort* z kąd deportowany będzie.

Tomasz Payne wydał pismo do ludu i armii *Francuzkich* względem zdarzeń 18 *Fructidor* i ich skutków. — Dopóki *Szwecya* nowego *Posła do Paryża* nie przysze, Dyrektoryat żadnego do *Sztokholmu* mianować nie będzie. — Wiadomo jest, że wszystkie dzienniki na rok cały pod dozór policji są oddane, żeby jednak w departamentach żadne pisma samowolnie pozwolone lub zakazywane nie były,

Dyrektoryat postanowił, że wszystkie w tey mierze rozkazy potwierdzone od niego być powinny.

Cała armia Angielska pod najwyższą kommandą Gen: *Buonaparte* będąca, na 3 korpusy jest podzielona, najmocniejszy z nich w Bretanii dawniej stoiący, zostanie pod rozkazami samego *Buonaparte*, nad będącym w Normandyi, Gen: *Desaix* ma kommandę, a nad korpusem zgromadzonym w Flandryi Gen: *Bernadotte*. — Nie zgadza się bynajmniej z prawdą, co w wielu pismach głoszone, że towarzysstwo pod imieniem *Koła Konstytucyjnego* rozeszło się. Niektóre jego członki będące razem redaktorami dzienników zaprzeczają temu wyraźnie. — Oprócz tego zgromadzenia jest jeszcze inne „*Koło tajnym* zwane. — Mowa miana w *Koło Konstytucyjnym* na pochwałę Reprezentanta zmarłego *Louvet* przez Ob. *Riouse*, drukowaną teraz została, zawiera dzieje rewolucyjne od czasu zniesienia dawnego rządu i wystawia we wszystkich epokach Ob. *Louvet* jako odważnego republikanina. — Wiadomość także jakoby *Theophilantropom* zgromadzania się zabroniono, była fałszywa.

Z Paryża 29 Listopada.

Liczne tu wychodzą pisma o Gen: *Buonaparte*, między innymi żurnalista jeden zawarł w dzienniku swym niektóre szczeguły o charakterze zadziwiającego tego męża, nad którym cała Europa zastanawia się. Wyczerpał je (donosi Autor) z pisma osoby jednej, która była bliską *Buonaparte* i przy całej jego znajdowała się negocjacyi. „Kto się do niego zbliży, ujrzy w nim człowieka bez przysady, w domowym pożyciu i na łonie swej rodziny z upodobaniem zapomina o swojej wielkości, zatopiony jest ustawnie w my-

śli nad ważnemi widokami, które mu przyrywają częstokroć spokojność i sen jego; zdaie się być zianym, a nawet i surowym dla tych co go z bliska nie znają, lubo ma charakter dobry i obowiązujący; poważa dowcip, talenta i cnotę; chociaż jest obojętny zupełnie względem opinii tytczącey się jego osoby, czuły jest jednak może mimo woli, na pochwały współczesnych; gardzi pieniędzmi, ale, wie że ich potrzeba dla kierowania ludźmi, nawet i takich coby się chwają kontentować powinni; nigdy swej tajemnicy nie wyjawiał, i ci co go z bliska otaczają, tak go nie znają iak ci, co go nigdy nie widzieli; zdaie się, iż uczucia przyjaźni zawiesił do czasu, w którymby oyczyzna i chwala nie zajmowały więcey duszy jego; a znając siebie czego wart, przemówił z tą szlachetną prostotą, do tych, którzy jego posiadają szacunek: „Byłem szczęśliwy w wojnie, mogłbym mieć wielkie skarby, ale jestem obywatelem Francuzkim, jestem Generałem wielkiego narodu. Wiem, że potomność odda mi sprawiedliwość, niczego więcey nie pragnę. „Takiemu człowiekowi, (mowi żurnalista) przypisują ambicją niektórzy i chcieliby go zrobić straszny dla chankow wolności.

Jedno z pism publicznych zawiera uwagi nad lekkomyślnością niektórych dziennikarzy przeistaczających częstokroć czyny rządowe, a czasem i nie były koncypujących. Nie trudno jest pojąć, dla czego to niektórzy ludzie (z powodu fałszywey pogłoski iakoby rząd kazał zamknąć *Koło Konstytucyjne* i szkołę *Teofilantropow*) podobne pogłoski z skwapliwoscią rozsiewali. Maią w tym oni swoje zamiary, chcieliby przeświadczyć, iż rząd republikański jest arbitralny, i że republikanie potrzebiują być rządzonemi ab-

solutnie, chcieliby nareszcie przekonać, że Rzplta waha się ustawicznie między przemocą rządow, i oburzeniem rządownych.,,

Nikt powiedziec nie może, żeby rząd nie miał szanować konfitycui, kiedy przywiedziony do tej ofłateczności utracenia iey lub oney bronienia, musiał jakimkolwiek bądź sposobem zwyciężyć tych, co go atakowali; kaźdey bowiem konfitycui najpierwszym iest zamiarem, utrzymanie władz przez nią ustanowionych. Powinna być zatym bardziej ieszcze szanowana po zwycięztwie. Naylepszy sposob tłumienia ducha publicznego byłby, zatrważać często obywatelow o prawa zatwierdzające ich swobody, strasząc gwałtownemi śródkami, choć żadnego nie ma niebezpieczeństwa.

Z Hagi 2. Grudnia.

Przed 5. dniami admirał *Winter* przybył z Anglii do *Texel* na okręcie pod neutralną banderą, znajduje się z nim Kontradmirał *Meunier* i wielu innych oficerow — przywoził także ciało zmarłego w Anglii admirała *Reinties*.

Po odrzuceniu dawnego projektu ustanowienia pożyczki 8 od sta od przychodow rocznych dla przyprowadzenia naszey marynarki do dawnego stanu, gdy na inne także projekta nie zgodzono się, podobny znou do konwencji wniesiono.

Nowy minister Francuzki *Delacroix* wkrótca tu iest spodziewany, gdyż miał w tydzień po reprezentancie *Blauw*, który tu już z *Paryża* przybył, wyiechać.

Projekt reprezentanta *Beyma*, ażeby wszyscy urzędnicy wykonali przysięgę nienawiści ku dawnemu rządowi, arystokracji i anarchii odrzucony został.

Na mieyscu odieżdżającego z tą ministra Duńskiego *P. Schubart*, Hrabia *Ahlefeld* ma tu przybydź. — Pierwszy słyhać

że iest do *Madrytu* przeznaczony.

Z *Liworno* piszą, że tam zakupiono wiele zboża i solonego mięsa dla flotty Angielskiej, spodziewaney rownie w tym porcie iako i w *Neapolu*.

Z Akwizgranu 29. Listopada.

Dopełniając rozkazu *G. Augereau* i stosując się do wyroku Kommissyi pośredniczey, Kommissarz Francuzki *O. Etienne* odebrał wczoray uroczyscie przysięgę wierności Rzpltey Francuzkiej od naszego senatu, wszystkich członkow Administracyi i urzędnikow cywilnych.

Z Raštadt 2. Grudnia.

Jeszcze d. 28. z. m. o 8. wieczorem wszystkie członki deputacyi Rzeszy udały się do *G. Buonaparte* i przyjęte od niego były w naygrzeczniejszym sposobie. Rozmowa tego wodza była bardzo dowcipna, żywa, ścigała się do rozmaitych przedmiotow i można było poznać, że ma wiele wiadomości w hystoryi Niemiec i o rządzie Państwa tego. — Wodz ten zwykł późno w noc pracować, dopiero o 11 tey z rana wstaje, a o 4 po południu obiada. — Nazajutrz potym Pełnomocnicy Rzeszy oddali wizyte ministrom Francuzkim *OO. Treilhard* i *Bonnier*.

Mimo odiaźdu *G. Buonaparte* do *Paryża*, przez co negocyacya iest spóźniona, Deputowani Rzeszy będą między sobą konferencye odprawiać, dla naradzania się w wielu ważnych okolicznościach. — Powszecznym iest mniemaniem, że odmiany w Rzeszy nastąpią.

Z Raštadt 2. Grudnia.

Kongres uważać potrzeba iako rozpoczęty d. 28 Listopada, gdy Dyrektoryalny Elektora Mogunckiego Minister wraz z Innemi Deputowanemi Rzeszy, oddał piewszą uroczystą wizyte *G. Buonaparte*. Wodz ten odprowadzał go aż do przedpokoiu, *G. Berthier* do wschodow,

a iaden z G. Adiutantow do powozu. — W pare dni potym ministrowie Cesarscy, Hrabowie *Lehrbach* i *Cobenzl*, G. *Meerfeld*, G. *Latour*, Posel Moguncki P. *Albini* i Deputowany Xiązęcia *Thurn* i *Taxis* obiadowali u G. *Buonaparte*, który dla wszystkich grzeczność nie do opisania okazywał. — Podróż tego wodza do *Paryża* jest przedsięwzięta w celu jako wielu raniem umowienia tymczasowych środków do wylądowania w Anglii potrzebnych.

Od wyższego Renu 2. Grudnia.

Arcy-Xiąże *Ferdynand* bywszy wielkorządca Lombardyi oczekiwany jest w *Freyburgu*, dla odebrania tam przysięgi imieniem Xcia *Modeny*.

Wiele tu mówią o przyszłym małżeństwie Arcy-Xiązęcia *Karola* z córką Elektora *Saskiego*.

Z Kolonii 4. Grudnia (z Gaz: Berl:)

Kommissya pośrednicza w *Bonn* została zniesiona i członkom iey polecono tymczasem administracyą w krajach zawojuowanych pod nazwiskiem: „Narodowej Francuzkiej administracyi.” G. *Augereau* zalecił, ażeby wszyscy mieszkańcy w krajach zawojuowanych, którzy na urządach iakich znajdują się, w przeciągu dni 8miu przysięgę wierności Rzpltey Francuzkiej wykonali, i że ci, którzyby przysięgi tej

wykonać wzdrygali się, natychmiast z urzędu złożeni i inni na ich miejsce wybrani będą &c.

Z Raštadt 1. Grudnia (z Gaz: Bareutskiej)

Słychać, że Francuzi chcą mieć za granice lewy brzeg *Renu* po *Neuwied*. Elektorstwo *Kolońskie* będzie więc excypowane. Xstwo zaś *Juliaceńskie* (należące dawniej do Elektora Bawarskiego) i *Akwizgran* (miasto *Rzeszy*) wcielone być mają do Rzpltey Francuzkiej.

Od wyższego Renu 2. Grudnia.

Wszystkim Dywizyom armii Francuzkiej rozdano proklamacyą G. *Augereau* niepozwalającą cierpieć żadnego emigranta lub Xięży deportowanych w kraiu między *Mozą*, *Mozellą* i *Renem*.

Z Semlina 16 Listopada.

Podług listow z *Serwii*, rząd *Ottomański* z wielką łagodnością z poddaniem Chrześcianami obchodzić się zaczyna. W wielu miejscach otrzymali pozwolenie budowania Kościołow, a kommandanci *Tureccy* mają rozkaz protegowania. Jest mniemanie, iż to postępowanie *Porty Ottomańskiej* pochodzi z ogólnego planu tolerancyi, który przyieła i którego skutkiem będzie nieograniczona wszystkich religii wolność, w krajach pod iey panowaniem będących.

W końcu bieżącego roku, redakcyja Gazety Warszawskiej ma honor uwiadomić publiczność, że dalszym iey wydawaniem w roku następującym zatrudnić się będzie. Zachować dobry wybor i układ rzeczy porządku, wystawiać ie iasnie, czerpać wiadomości krajowe i zagraniczne z najpewniejszych ile być może źródeł, będzie usilnym staraniem, a raczej obowiązkiem redakcyi. Cena prenumeraty jest tak sama, co dawniej, to jest: bez poczty rocznie zł: Pol: 60. pół rocznie 30. Z pocztą zaś tu w Warszawie rocznie zł: Pol: 80. pół-rocznie 40. kwartalne także prenumeraty, tak w kantorze gazety iak na pocztach przymowane będą. J. J. PP. Prenumeratorów a mianowicie mieszkających na Prowincyi lub za granicą, uprasza się, o wczesne na pocztach zapisanie się, dla tego, aby zaraz od pierwszego Numeru Gazety regularnie ią w roku następującym odbierać mogli, i aby redakcyja o liczbie mających się drukować exemplarzy wczesnie być mogła uwiadomioną.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 19. GRUDNIA 1797 R. WE WTOREK.

Z Londynu od 28 Listopada do 1 Grudnia.
Czynności Parlamentu.

P. Pitt podał Parlamentowi d. 24 Listopada obrachunek wydatków i przychodów na rok następujący i nowy plan skarbowy. Dodał uwagę, że tą razą z przyczyny, iż wojna jest nadzwyczajna do nadzwyczajnych także środków przyjąć musi. Teraz tylko plan w ogólności podaje, a potem nad szczegółami zastanawiać się będzie. Jest oraz zamiarem jego przekonać nieprzyjaciela, że Anglia nie jest wyniszczona i że raczy coraz dostateczniejsze środki w sobie znajdować.

Potrzeby krajowe na rok 1798. są następujące.

Marynarka 12,539,000 funtów. — Wojsko lądowe 10,112,000. — Artyllerya 1,291,000. — Drobnie wydatki 673,000. — Opłata długu narodowego 200,000. — Deficit w taxach 680,000. — Summa 25,495,000. funtów (czyli złotych Pol. 1,019,800,000.)

Szrodki do zaspokojenia takowych potrzeb są — Podatek z gruntu i propinacyi 2,750,000 funtów — Fundusze zatwierdzone i loterya 700,000. — Stempel &c. 50,000. — Pożyczka od banku na bilety skarbowe 3,000,000. — Potrójone domowe taxy 7,000,000. — Nowa pożyczka 12,000,000. — Summa 25,500,000. funtów.

Widzieć w prawdzie można (mówił potem Minister) że mało ma więcej jak pułtrzecia miliona pewnych przychodów

na wyżey wyrażone potrzeby (to jest podatek gruntowy i propinacyi) a zaty m o 22 milionow starać się ieszcze potrzeba. Nie może tać, że ta summa nie jest małą, lecz się nie trofka o środki z ktorych ma wyniknąć i wprzody plan swoy do rozwagi poda, niżeli zadecydowania jego żądać będzie. Spodziewa się dostać nayprzod od banku 3,000,000 funtów, ktore mu łatwo dane bydź mogą pod naywiększym bezpieczeństwem iey wrocenia. Zostaje więc ieszcze starać się o 19 milionow, te możnaby dostać bez trudności zwy czaynym sposobem to jest przez zaciągni enie długu narodowego, lecz zastanawia iąc się nad małą wartością akcyow kra iowych a razem zdradliwami zamysłami nieprzyjaciela zniszczenia z tey frony skarbowych naszych interessow, musi więc tą razą od tego syftematu odstąpić. Ja kożkolwiek nasze usiłowania wielkie być muszą, zawsze się jednak starać będzie my o utrzymanie kredytu publicznego. — Potym przystąpił do wyszczegulnienia no wego planu skarbowego, to jest generalney taxy mającey rocznie 7,000,000 funtów uczynić, a zaty m przewyższyć wszystkie taxy w przeszłym roku nałożone. — Kie dy dla utrzymania naszych praw i wolno ści wiele poświęcić wypada, to teraz taxy domowe dotychczas wypłacane, będą podwojone, potrójone, a nawet od nie kterych osob w czwornasow wybierane, tak że ostatnia klasa, która dotychczas da

wała 25 funtów, teraz 100 zapłaci. Tak jednak to ułoży, że nie będzie potrzebna okazywać stan majątku, gdyż to się z wolnością kraju nie zgadza. Ciężar podatku nie spadnie na osoby nie mogące kraju wspierać, jako to rzemieślników, artystów &c: lecz tylko na wyższe stany i bogatszą klasę ludu i ledwo 200,000 ludzi znośić go będzie. Taxy domowe opłacone dotychczas wynosiły 2,700,000 funtów, do czego ubożsi właściciele domów 150,000 funtów przykładali się. Nową taxę dzielił Minister na taxę od domów, okien, zbytkowe rzeczy, jako to powozy, konie, służących &c. życzył oraz, żeby bogatsi właściciele domów w *Londonie* i *Westminster* część na ubogich przypadającą płacili. Na takie domy, okna i potrzeby domowe, które sprawiedliwie dawną taxę znośli, ma być podwojona, gdzie zaś powozy i konie są trzymane, potrójona zostanie, w przypadkach zaś największej obfitości w czwornasob będzie płacona. Cała taxa wynosić może wprawdzie więcej 8. milionów, lecz tylko 7. liczy dla tego, że dokładny zupełnie obrachunek jest niepodobnym. Taxa domowa w *Londonie* samym czyniła dotychczas 400,000 funtów, a według tego planu więcej miliona przyniesie. Nowy podatek nie przewyższa w 10tej części środków krajowych, a że plan do tego dąży, żeby czynnościom wojennym nadać potrzebną dzielność pośpiechu, umniejszyć pychę nieprzyjaciela, podwyższyć kredyt Angielski a Francuzki osłabić, spodziewa się więc, że Parlament na niego przyftanie. Dwie jeszcze rzeczy uwadze Izby ma polecić, najprzód żeby kto tylko jest w stanie płacenia tej taxy, uwolnić się od niej nie mógł i stosowny do tego podał projekt. Powtore, żeby ta taxa względem osób, które nie szczęściem w swym majątku podupadną

zmniejszona była, a stosownie na bogatszych spadła. To jeszcze w tym podatku jest dogodnego, że żadnych więcej praw nowych, ani nowych officialistów do wybierania jego nie potrzeba.

Na końcu *P. Pitt* starał się popierać ten projekt całą siłą swojej wymowy: „Wszyscy mamy wiele do utracenia, dla tego wszyscy stosownie do naszego majątku przykładają się do wsparcia skarbu powinniśmy. Cały dawny sposób prowadzenia wojny odmienił się. Mamy walczyć o teraźniejszą naszą exyftencją nie zaś o przyszłe pomyślności. Zbierający bogactwa w czasach szczęśliwych narodu, i w zbytках ie trwoniący, czyliż się mogą moment jeden zaftanowić nad poświęceniem cząstki, dla oddalenia niebezpieczeństwa. Czyliż ci, którzy z największego uboſtwa do najsławniejszej obfitości wznieśli się, mogą się wzbraniać, aby się przykładali do utrzymania tych praw pod których ie opieką pozyskali. Czyliż żyjący z kapitałów nie mają znajdować pobudek w obawie ich utraty, do dopomagania oyczyźnie przeciw systematowi dążącemu do obalenia wszelkiej prywatnej własności. — Nadszedł czas w którym każdy z majątniejszych wspierać kraj powinien, mając sposobność okazania swego patriotyzmu w pożyczce mającey być otworzoney 12 milionów funtów na potrzeby przyszłoroczne. — Mój zamiar daley się jeszcze rozciąga, to jest do pomnożenia na zawsze przychodów skarbu. Tym sposobem będziemy mogli spokojnie oczekiwać, czyli nieprzyjacielowi długo jeszcze będzie się podobało prowadzić wojnę, i powiemy mu, że Anglia na końcu wojny wcale osłabiona nie została, i w przyszłej niczego się nie obawia. — Upraszam Izby, aby jeżeli można, lepszy plan podała, dla utrzymania kredy-

tu i wszystkiego co tylko jest dla nas najdroższym. Różnica w planie posłużyła by tylko do okazania, iż środki narodu we przyzwocie użyte, są dostateczne do odroczenia najstraszniejszych niebezpieczeństw (słuchajcie, słuchajcie ze wszystkich stron Izby odezвано się.) O potrzebie nadzwyczajnych usiłowań nikt nie wątpi, każdy w całym państwie na to się zgadza, że żadna trudność zachodzić nie może w przyjęciu mego projektu, iednakże każdej uwagi dążącej do iego poprawy cierpliwie słuchać będą.

P. Tierney w mowie swojej, odrzucił zaraz cały ten plan skarbowy nie tylko dla tego, że jest nowy i niesłychany, że wskazuje złą oszczędność, lecz razem dowodzi, że Minister chce mieć pieniądze, nie zważając z kąd ich dostać można. — W przeszłym roku P. Pitt oświadczył, że 25 millionow zupełnie wystarczą, a iednak w obrachunku wydatkow marynarki o 3 miliony fantow (120 milionow zło: pol.) pomylił się, lubo to jest bagatela dla takiego człowieka, który się milionami kraju jak szelągami zwykł bawić. — Nie mogę pomiarkować jak w mowie zagaśniający Parlament można było umieścić, że przychody publiczne pomniejszają się, bo według moich widokow bardziej się one zmniejszają. Pytam, czyli się obawiać nie potrzeba, ażeby papierowe pieniądze do niesłychanej summy pomnożone nie były. Co się tycze niezmierny powszechney taxy 7 millionow, nie Europę i nieprzyjaciela bardziej nie przekona o niesposobności dostania pieniędzy, jak projekt Ministra, w którym wzywa wszystkich mieszkańców do wyrzeczenia się swych zabaw i ofiarowania majątku ku dalszemu prowadzeniu wojny. Kiedy rzecz idzie o dowiedzenie się liczby wszystkich wolnych Anglikow dla wyjednania lepszej repre-

zentacyi ludu w Parlamencie, Minister bardzo się niewiadomym okazuje, lecz gdy potrzeba nowe nałożyć podatki, umie poznać wszystkie kąty domowe przez swoich emisaryuszow. — Lubo Minister w tym roku tyle pieniędzy dostać się spodziewa, w następującym nie będzie już mógł tak wiele wycisnąć, a iednak pokoy nie nastąpi, dopoki terazniejsi Ministrowie na swych urządach zostaną, gdyż nie mają tego, co do szczęśliwey negocjacyi potrzeby, to jest ufności nieprzyjaciela i poważania Mocarstw Europejskich (słuchajcie, słuchajcie odezвано się w Izbie) I choćby Lord *Malmesbury* iak nayczęściej do Francyi był posyłany, rząd tameczny nigdy się iednak o szczerości naszego Ministerium nie przekona. Dawniej chciano w hardym tonie przymusić wszystkie neutralne Mocarstwa do związku przeciw Francyi, a teraz gdyby Minister Angielski przybył na Kongres w *Rastadt* powiedzianoby mu z uśmiechem: „Rada tutaj jest nie potrzebna”. Kiedy się terazniejsza wojna ukończy, Bóg tylko wiedzieć może. Jeden z uczonych ludzi (P. *Laurence*) mówił niedawno w tej Izbie, że przynajmniej lat 15 potrwa. Minister chce teraz zastraszyć nieprzyjaciela, ale co z początku byłoby może dowodem naszej gorliwości, teraz osłabienie wskazuje. W powszechności zdaje się, że Minister toż samo robi, co się działo w różnych czasach we Francyi. Nayprzod papierowe pieniądze w nieprzeliczoney wielkości robiono, potem za dobrowolne ofiary różne obiecywano korzyści, potem nastąpiła przymuszona pożyczka, a na ostatku przedsięwzięto rewizye domow, dla zdecydowania wiele kto miał majątku. Minister skarbu przewyższy może Francuzow w swoich projektach, lecz terazniejszy rządcy tej Rzpltey, umieli poznać w po-

dobnym systemacie papierowych pieniędzy, przyczyny ktoreby były zniszczyły ich kredyt &c.

P. Pitt rozumiejąc być przyzwoitą rzeczą odpowiedzieć na mowę P. Tierney (ktory teraz prowie sam tylko składa partją opozycyjną, gdyż PP. Fox, Sheridan, Grey i inni oświadczyli, że nie chcą więcej w Parlamencie zasiadać, systemat bowiem Ministra, prowadzi kraj do zguby, a oni temu zapobiedz nie mogą.) Zostawiam (rzekł więc P. Pitt) wszystkim znającym rzeczy i bezstronnym, aby osadzili, co jest za podobieństwo między pożyczkami Anglii zapewnionemi na dobrach nieruchomych i tysiącami millionow papierowych pieniędzy zrobionych we Francyi. — Związek banku z rządem nazwano niegodziwym, a cała niegodziwość jest roztropany projekt pożyczania od niego 3ch millionow, i może to sprawiedliwie zrobić, lubo wypłacanie metalowemi pieniędzmi publiczności, na czas nieiaki jest wstrzymane. Prawda, że zawsze nowe assygnaty bankowe są robione, lecz stare przychodzące do niego podarte są. Zamiast ganienia planu skarbowego wypadła raczej lepszy podać. Te goż dnia, gdy mój projekt do wiadomości publicznej doszedł, niezmierna liczba osób z prowincyi ukryte swe pieniądze do banku przyniosła, a tym samym okazała zaufanie w rządzie. Cała przyczyna nagany jest ta, że Minister, ktoregoby P. Tierney dziś gdyby miał tyle władzy zrzucił z urzędu, podał plan skarbowy. Zarzucono mi także, że nie mam zaufania nieprzyjaciela, prawdziwie za honor to sobie poczytuję, i nie mogę być tak dobrze u niego położonym jak pewni Jchmościowie, którzy antuzyazmem za Francuzką rewolucyą są ujęci. — Temu zaś zupełnie zaprzeczam, iakobym szacunek in-

nych Europejskich Mocarstw utracił. —

Po tej mowie wniesiony projekt wzięto w deliberacyą.

(W przyszłej gazecie o niektórych ieszcze mowach mianych w Parlamencie i o sessyi Kommissarzy Banku wspomniemy.)

Z Paryża 1 Grudnia.

Po upłynieniu trzechmiesięczney Prezydencyi Ob. Reveillere - Lepaux, pieczęć oddana została Ob. Barras, ktory teraz stosownie do konfitytucyi, jest Prezydentem.

Redaktor zawiera w sobie korespondencyą trzech lig Gryzonow z Gen: Buonaparte. W odpowiedzi ostatniego na za pytanie lig znayduie się, że *Waltelina*, *Chiavena*, *Bormio* nieodzwornie przyłączone są do Rzplitey Cisalpińskiej.

Listy z Madrytu donoszą, iż gabinet Hiszpański zupełnie powodować się daie partyi Francuzkiej. Xże Pokoju. i P. Cabarrus oyciec Pani Tallien rządzą tym Krolestwem. Dwor Madrycki wyszle w krotce Ministra do Rzplitey Cisalpińskiej. — Wielki Inkwizytor ma być odmieniony. — Gen: Massena nominowany jest Kommandantem en Chef armii Portugalskiej. W okolicach Bayonne mają być zgromadzone woysk, ktore przeciw Portugalii będą użyte, iezeli dwor Lizboński zawartego traktatu ratyfikować nie będzie. — Gen: Desaix znayduie się ieszcze w Paryżu, gdzie czyni przygotowania do organizacyi armii Angielskiej. — Generał Moulin obić ma na mieyscu Gen: Bernonville kommande woysk Francuzkich znaydujących się w Hollndyi. Słychać, iż woyska te złączone z 15,000 ludzi od armii Niemiec przeznaczone są, do wtargnienia w kraj Hannoverki.

Powietrzno-żeglarz Garnerin doniosł publiczności, iż się myśli puścić w pęd do Raštadt, a czy go wiatr potym do Au-

stryi, czy do Francyi zapędzi, spodziewa się być wszędzie dobrze przyjęty, będąc oddawcą gałązki oliwney,

Zapewniają, iż 50,000. wojska z Włoch do armii Angielskiej ma się przyłączyć. — Sławny Tomasz Muir, umknąwszy z *Botany Bay* przyjechał do *Bordeaux*, gdzie bardzo był dobrze przyjęty. Wkrótce tu jest spodziewany.

W kilku dniach wielka ma się odprawić uroczystość w pałacu Dyrektoryatu z okazji ratyfikacji pokoju z Cesarzem. Słychać, że Gen. *Buonaparte* sam tu tę ratyfikacją przywiezie. — Skarb publiczny (pisze kuryer Paryzki) w dobrym jest stanie. Przed kilku dniami weszło do niego 24. millionów w gotowiznie.

Santhonax przybył z *S. Domingo* do portu *Ferol* w Hiszpanii i iedzie do *Paryża*, gdzie w Radzie 500. jako przewodawca zabierze miejsce. List jego oflatni do reprezentantów wspomnioney wyspy pisany zawiera, że spokojność na północney iey części trwa ciągle i że w coraz bardziej kwitnącym zostaje stanie.

Rada starszych potwierdziła uchwałę Rady 500. względem bywszey szlachty. w Radzie 500 na sessyi 29. List: *Dep: Garnier* miał mowę względem wychowania młodzieży. „Siła *Aten* i *Sparty* (rzekł) nie polegała tylko na liczbie ich dzieci, ale na ich energii i odwadze. Rząd czuwał nad ich wychowaniem i to też czyniło ich tak straszniemi nieprzyjaciółom. Niech tak piękny przykład, nie zaginie dla Rzpltey Francuzkiej. — W dalszym ciągu mowca dowodził, iż rząd powinien by mieć dozór nad edukacją młodzieży obojga płci we wszystkich na to przeznaczonych domach. Kobieta (rzekł) jest najpiękniejszym, a mężczyzna najdoskonalszym dziełem natury. W końcu podał projekt względem dozoru

rządowego nad pensjami czyli partykularnemi do edukacyi domami &c. Projekt ten do wydziału instrukcyi odesłano.

Jeden z naszych dziennikow donosi, iż pisma oddane Dyrektoryatowi przez Gen: *Moreau*, zdradę Gen: *Pichegru* wyjaśniające, wkrótce wyidą z druku. Możemy zapewnić (dodatek dziennik) iż z papierow tych okaże się, że dyplomatyczna iedna *Hrabini* w spisku tym zabawną bardzo grała rolę i utrzymywała dwor polityczny tak iak niegdyś *Ninon d'Encolos* Akademią miłośnych zalotow.

Z *Strazburga* 1. *Grudnia*.

Gen: *Buonaparte* przejeżdżać tedy będzie jutro do *Paryża*, dokąd został przywołany. Jeden z adiutantow jego już tu przybył. — Senat Bazylijski posłał w istocie *P. Ochs* do *Paryża* w interesie mających nastąpić zamian. Deputowani z *Bern* powrocili z *Paryża* nie nie sprawiwszy, nie mieli nawet audiencyi u Dyrektoryatu, gdyż okoliczność względem ktorey mieli traktować, całej ligi Szwajcarskiej tyczy się. Zdaie się, iż w kantonie *Bern* znaczna odmiana nastąpi. Ob: *Maingot* jest sprawującym interessa przy kantonach Szwajcarskich. Ob: *Bacher* podał do nich note, z żądaniem, aby z krajow swych wszystkim emigrantom i Xieżom Francuzkim ustąpić kazali i wydali iako kryminalistow stanu bywszych deputowanych ciała prawodawczego, który ucieczką ratowali się.

Dnia 3. Grudnia.

Gen: *Buonaparte* przybył tu wczoraj o godzinie w poł do dziesiąty rano w towarzystwie *G. Berthier* i adiutantow swych *Marmont*, *Junot* i *Duroc* eskortowany od 25 dragonii i 25. narodowey naszej iazdy. Tłum zebranego ludu dla widzenia młodego tego bohatera był niezmiarny. Radość była powszechna i ogłosy niech ży-

ie *Buonaparte*! kilkakrotnie słyszeć się dały. O godzinie 10tej Generał w dalszą do *Paryża* udał się podróż i sam wiezie ratyfikacją traktatu z Cesarzem w *Raſtadt* d. 1. Grudnia zamienioną. Spodziewany jest powrotem za dni 15. dla rozpoczęcia negocyacji z deputowanemi Rzeszy.

Podług listów z *Bazylei*, Ob: *Bacher* doniósł urzędownie Senatowi, iż został nominowany ambasadorem Rzpltey Francuzkiej przy *Seymei* w *Ratyzbonic*. D. 30. Listopada P. *Ochs* wyjechał z *Bazylei* do *Paryża* jako minister pełnomocny kraiu tego.

Z Bruxelli 30. Listopada.

Korpus G. *Goulus* z 6,000. ludzi składający się, przeznaczony dawniey do blokowania *Ehrenbreitſteinu* maszeruie teraz do *Dunkierki*. — GG. *Chateaneuf Randon* i *Duhem* z 12,000 od armii Niemieckiey do *Breſt* ciągną, procz tego 4. regimenta letkiey iazdy, jest tam przeznaczonych.

Z Raſtadt 3. Grudnia.

Legitymacya między Hrabią *Metternich* ministrem Cesarſkiem i Baronem *Albini*, ministrem Dyrektoryalnym Mogunckini dziś nastąpiła. Legitymacya ministrów deputacyi rzeczy przy ministrze dyrektoryalnym, jutro zapewne nastąpi.

Dnia 4. Grudnia.

Deputacya Rzeszy na kongres odbyła dziś pierwsze formalności. Ministrowie składający ją przesłali P. Baronowi *Albini* pełnomocnictwa swe. Trzeba się więc spodziewać, iż sessye wkrótce się rozpoczną.

Dnia 5. Grudnia.

Minister pełnomocny Cesarſki doniósł dziś urzędownie o swym przybyciu wszystkim ministrom deputacyi Rzeszy.

Z Kolonii 3. Grudnia.

Onegdaj przywieziono tu na ośmiu

wozach przez huzarow eskortowanych 30 Dominikanow z *Sittard* (małego miasteczka w Xſtwle *Juliaceńskim*) Wczoray wsiedli na statek i podobno na drugi brzeg *Renu* będą transportowani. Przyczyna tego surowego z niemi postępowania jest nicwiadoma.

Z Akwizgranu 3. Grudnia.

Ob: *Rudler* Kommissarz rządu Francuzkiego do organizacyi zawoioowanych kraioŵ, przyjechał tu wczoray z dwoma sekretarzami. Jutro poiedzie do *Bonn* dla przyprowadzenia do skutku wyroku Dyrektoryatu 14 *Brumaire*. — Kommissarz *Etienne* zalecił Mrgiftratowi naszemu ścisłą exekucyą ruskazu Gen: *Augereau*, względem emigrantow Francuzkich.

Z Manheima 4 Grudnia.

Generał art: Hrabia *Latour* powrócił tu onegdaj z *Raſtadt*. Generał Hrabia *de Meerfeld* przyjechał tu także.

Z Kolonii 30. Listopada.

Będący tu od 2 dni G. *Lefevre* podał do wiadomości publiczney co następuje. Wzywam wszystkie władze konstytucyjne, agentow i innych urzędnikow zawoiowanego kraiu, ażeby w pisaniu do szefow wojska, nie używali innego tytułu iak Obywatela, gdyż inaczey pisma ich bez odpowiedzi zostaną.

Z Genui 18 Listopada.

Ob: *Faypoult* Minister Rzpltey Francuzkiej powrócił z *Mediolanu* i niepodległość nasza jest już zapewniona. Jeszcze d. 11 t. m. Gen. *Buonaparte* względem przyszłej organizacyi naszej Rzpltey następujące pismo do rządu tymczasowego przesłał.

Obywatele! Nie trzeba żebyscie lud podatkami uciążali. Pięciu Dyrektorow, 30 członkow rady starszych, a 60 rady

młodszych wystarczą do waszey reprezentacyi. Niech ciało prawodawcze podzieli kraj wasz na 150 lub 200 kantonow czyli centralnych administracyi. Podzielcie go także na 7. lub 10 wojskowych dywizyi. Szanujcie religią. Oddalić wszystkich szlachte od urzędow publicznych, byłoby wielką niesprawiedliwością, lecz szlachta przywłaszczająca sobie wszelką władzę dla uciemiężania zawsze ludu, do urzędow narodowych używana być nie może. Bądźcie przekonani, że wszędzie gdzie mnie tylko moje obowiązki i służba oyczyzny poprowadzą, gotow jestem być użytecznym waszey Rzplitey, i największym dla mnie będzie ukontentowaniem, gdy usłyszę, że szczęśliwie i w iedności żyjecie, i że w każdym razie przez swej alians możecie być użytecznymi wielkiemu narodowi ktoremu winniście wolność i pomnożenie swej ludności blisko 100,000 dusz (przez wcielenie lenności Cesarzkich) &c.

Z Genui 26 Listopada.

Akt konfitytucyi naszej został przedrukowany, z zaszłemi w niej odmianami. Rząd tymczasowy postanowił, iż po łey przyjęciu, bywsza szlachta aresztowana jako zakładnicy, na wolność wypuszczeni będą.

Z Mediolanu 27 Listopada.

Zgromadzenie nasze narodowe ciągle posiedzenia swe odbywa. Ob. *Dandolo* bywszy municypalny w *Wenecyi* wniósł projekt względem reformy klubow konfitytucyinych.

Od granic Włoskich 1. Grudnia.

Margrabia *de Gallo* przejeżdżał d. 26 Listopada przez *Roveredo* iadąc z *Wiednia* do *Neapolu*. — Słychać, że główna kwartera armii rezerwowey Cesarzkiey z *Leibach* do *Marbourg* będzie przeniesiona. Osm batalionow miało już otrzymać rozkaz wycisća do *Wenecyi*.

Zapewniają, że Papież już oświadczył chęć swoją uznania Rzplitey Cisalpińskiej.

Przy *Mantui* Cisalpini nowe fortyfikacye wysypują, i chcą pociągnąć mocną linią od twierdzy *Peschiera* przy jeziorze *Garda* aż do *Mantui*, dla zabezpieczenia na przyszłość całej tey rozległości kraiu [od napaści nieprzyaciela. Jeziora *Garda* i *Mantuńskie* mają być połączone, i obydwie fortece *Peschiera* i *Mantua* w związku bezpośrednim między sobą. — Miasto *Brescia* będące już dawniey znaczną twierdzą ma być jeszcze bardziej umocnione.

Avertissement.

Na dniu 9tym t. m. człowiek schorzały przyfzedłszy do domu iednego na Krakowskim Przedmieściu zaraz po przybyciu swoim tak nagle umarł, iż ani o jego imieniu ani o infzych jego tyczących się okolicznościach dowiedzieć się nie było można. Miał on około 45. lat, był mierzego wzrostu, ospowaty, miał czarne włosy i wąsiki małe, a na sobie spodnie białe płocienne, kamizelkę białą fukienną, kurtkę niebieską, płaszcz szary, okrągły Kapelus z stare boty. — Ktoby zatył niebofzczyka tego znał, wzywa się nimieylzym obwieszczeniem: aby podpisaną Dyrekcyą Policyi względem niego zainformować chciał. Datt w Warszawie dnia 16. Grudnia 1797. — J. K. Mei Pruskiey Direkcyi Policyi.

Es sollen die bekannte Creditores des entwichenen Orgelbauer Schweinfleisch, aus dessen zurückgelassenen unbedeutenden Vermögen, in so weit es zureicht, befriedigt werden. Unbekante Creditores werden also hiedurch vorgeladen, sich noch vor der Distribution, und längstens in termino den 9ten Januar a. f. Vormittags um 9. Uhr bey Unserm Anscultator Hoppe zu melden, weil hirnächst mit der Distribution ungesäumt verfahren werden wird. Warschau den 10. November 1797. — Königl: Preuls: Justiz Magistrat.

v. Schimmelfennig.

Obwieszczenie.

W miesiącu Października r. b. znaleziono na Kolonii Wola zwanej, konia małego Chłopskiego, do którego, gdy urząd niżej podpisany właściciela wysledzić nie mógł, przeto tenże koń publicznie dnia 22. Grudnia r. b. o godzinie 2. po południu za gotowe pieniądze Plus offerenti, w pałacu JP. Generała Byszewskiego na Końskim Targu, sprzedany będzie, o czym Publiczności się uwiadomia. W Warszawie dnia 17. Grudnia 1797. — Krolewski Pruf: Połudn: Urząd Landratowski Powiatu Warszawskiego. de Kahle.

Wszystkie Ignacego Pękalskiego iako exmittowanego dzierżawcy Wsi dużego Załęzia rzeczy sadownie wyfantowane, iako to frebro, ieden złoty zegarek, para dyamentami nasadzanych pierścieni, Porcellana, Faians, gliniane statki, szklanki, meble i inne rzeczy domowe, szaty męskie i białogłowskie, różnego gatunku futra, bydło, konie, świnię, zboże, sadło, poiazd ieden, sanki i ptastwo w dñiach 21. 22. 23. Grudnia 1797. o godzinie osmey w dworze duży Załęskim sadownie będą sprzedane. Więc każdemu o tym wiedzącemu to się oznaymuie z żądaniem aby się publicznie tam znajdował i kupno ogłosił z oczekiwaniem i temu który naywięcej postąpi, rzeczy za gotową zapłatę będą przywłaszczone. — Datt Gora d. 4. Grudnia 1797. roku. — Sąd Krolewsko-Pruski Dystryktowy Pruffs Południowych.

Da die Liste der zu Berlin geschehenen Ziehung der 5ten Classe 7ter König: Clasen Lotterie eingegangen ist, so wird dieses den interessenten von seiten des hiesigen Haupt Lotterie Einnahme Comptoir hierdurch bekannt gemacht, um bey demselben sowohl solche nachzusehen, als auch die gezogene Gewinne im Empfang zu nehmen. Auch sind noch zur iten Classe, 8ter König: Clasen Lotterie, welche den 7oten December a. c. gezogen wird, und wevon der Plan gratis zu haben, ganze Loose a 1. Rthlr 12. g. g. halbe a 12. g. g. viert: a 9. g. g. zu bekommen. Die Gewinne dieser iten. Classe, resp: von sind 3,000; Rthlr in Golde, 2,000. 1,000. 500. 300. 200, 100. etc.

Gdy już nadeszła lista ciągnionej w Berlinie 5tej Klasy 7mej Krolewskiej Klasyecznej Lotteryi więc o tym generalny tutejszy Kantor Lotteryi donosi wszystkim, ktorych to interesuje aby ją przeyrzeli i wygrane swe odebrali. Można także ielcze dostać do rwszey klasy 8mej Krolewskiej Klasyecznej Loteryi, która dnia 30. Grudnia będzie ciągniona i ktorey plan gratis się rozdaie, całych losow za 1. Talr 12. d: gr. poł losow za 12. d. g. i ćwierć losow 9. d. g. Wygrane tey rwszey Klasy czynią 3,000. Talr: w złocie, 2,000. 1,000. 500. 300. 200. 100. etc.

Avertissement.

Künftigen Donnerstag den 21. Dec: nachmittags um 2. Uhr, wird mit der Wolffschen Auction auf der Marschalls Straßse N. 1396. continuirt und kommen alsdann alle mögliche Arten von fertigen einmal gebrannten und rohem Faiens, dergleichen Oefen, verschiedene Materialien als, Thon; Sand; verschiedene Glasuren Farben, ferner Fabriken geräthschaften etc. mehrere Drehescheiben, Handmühlen, Gipsformen, Kapseln zum brennen des Faijens etc. vor — wozu hie mit Kaulustige eingeladen werden. Warschau den 16. Decbr 1797. Voigt Comissarius.

D O N I E S I E N I A.

W Wrocławku mieszkający JP. Karol Müller Doktor Medycyny, Kraysu Brzeskiego, oznaymuie, iż doszedł nieomylnego sposobu leczenia na wielką Chorobę (Epilepsia) ktoby życzył sobie użyć w tey mierze jego doświadczonych lekarstw, ma się do niego odezwać, iako do człowieka pragnącego być społeczeństwu użytecznym. Dan w Wrocławku d. 8. Novembris 1797. Tenże JP. Karol Müller mieszka w Wrocławku na ulicy nad Wisłą pod Nro: 95.

W dniu 13 Xbris przejeżdżającemu z Kommissyi dobr Dawidow do Warszawy zginął Worek duży biały w którym znajdowały się różne rzeczy mniejszey wagi, ale w tymże samym worku był futerał na wzor książki zrobiony w którym były Przywileje oryginalne, prawa, dokumenta i summaryusze do Dohr Wilkowa i Woli Wiskowskiej Panien Brygitek Klasztoru Warszawskiego. dziedzicznych należące. Te papiery ponieważ nikomu żadnego użytku przynieść nie mogą a dziedzicowi są bardzo potrzebne, zaczyn uprasza o ich oddanie do Klasztoru Panien Brygitek Warszawskich na Ulicy Długiej Nro 561. a za to przyzwolta oświadcza się nadgroda, zaś innych rzeczy razem znajdujących się chętnie właścicieli odstępuje.

Pigułek arcy skutecznych na wygubienie szczurow i myszow można każdego czasu dostać u Pana Kasperskiego na dole przy ulicy Krzywe koło Nro 189.